

NOTAT

Kultur- og Økonomiforvaltningen
Økonomisk Afdeling

Dato Dokumentnummer

17. september 2018 2018-001940-10

Valg af statsgaranti versus selvbudgettering 2019

Indledning

Kommunerne har ved budgetlægningen for budgetåret 2019 valgfrihed mellem:

- At basere budgettet på kommunens eget skøn over udskrivningsgrundlaget, folketal og foreløbige tilskuds- og udligningsbeløb beregnet på disse forudsætninger (selvbudgettering).
- At basere budgettet på et statsgaranteret udskrivningsgrundlag og folketal og hertil knyttede statsgaranterede tilskuds- og udligningsbeløb (statsgaranti).

Køge Rådhus
Torvet 1
4600 Køge

www.koege.dk

Tlf. 56 67 67 67

Kontakt:
Ole Pilgaard
Tlf. +45 56 67 22 88
Mail koef@koege.dk

I materialet til 1. behandlingen af budgettet er de statsgaranterede beløb benyttet til budgetteringen af indtægter i 2019.

Byrådet skal ved 2. behandlingen af budgettet tage endelig stilling til, om kommunen vælger selvbudgettering eller statsgaranti.

Hovedresultat og anbefaling

Beregningerne viser, at der i 2019 kan være en potentiel gevinst på 5,4 mio. kr. ved valg af selvbudgettering. Se tabel 1.

Tabel 1. Provenu ved statsgaranti og selvbudgettering i 2019.

<i>I 1.000 kr.</i>	<i>Statsgaranti</i>	<i>Selvbudgettering</i>	<i>Forskel*</i>
Skat i budgetår 2019	2.950.464	2.950.874	410
Tilskud og udligning i budgetår 2019	931.760	939.934	8.174
Efterregulering af skat, tilskud og udligning i 2022	0	-3.145	-3.145
I alt	3.882.224	3.887.663	5.439

* +/- angiver gevinst/tab ved selvbudgettering

Byrådets stillingtagen til valg af selvbudgettering bør dog ske under hensyn til potentielle risici.

Beregninger indikerer, at selv mindre nedjusteringer i vækstsønnet – end forudsat af Økonomi- og Indenrigsministeriet (Finansministeriet) – vil indebære et samlet tab ved selvbudgettering.

Forvaltningen anbefaler statsgaranti for budgetåret 2019.

I det følgende uddybes skønnet for gevinsten ved selvbudgettering, og væsentlige risici skitseres.

Forudsætninger i selvbudgettering

Den præsenterede gevinst på 5,4 mio. kr. ved selvbudgettering er baseret på vækstsøknene i KL's Tilskudsmodel, som er opdateret efter Økonomi- og Indenrigsministeriets udsendelse af Økonomisk Redegørelse i august 2018.

Køge Kommunes egen befolkningsprognose er benyttet til forudsigelse af folketallet. Denne er mere optimistisk end Danmarks Statistiks (DST) befolkningsprognose for Køge Kommune, som ligger til grund for statsgarantien.

Tablet 2. Hovedtræk i forskellen fra statsgaranti til selvbudgettering.

Ændring fra statsgaranti til nyeste skøn for selvbudgettering:	Effekt i mio. kr.
1) <u>Udskrivningsgrundlag i Køge Kommune:</u> Med uændret folketal ift. statsgarantien skønner KL Køge Kommunes udskrivningsgrundlag 60 mio. kr. under det statsgaranterede. I modsat retning trækker Køge Kommunes noget mere optimistiske befolkningsprognose (+349 personer medio 2019), således at den skønnede skatteindtægt samlet stort set er uændret.	0,1
2) <u>Grundværdier i Køge Kommune:</u> De seneste grundvurderinger ligger ca. 100 mio. kr. under de statsgaranterede. Det har betydning for udligningsberegningen.	2,3
3) <u>Udligningseffekt af kommunens egen befolkningsprognose:</u> I udligningsøjemed – hvor folketallet 1. januar 2019 er afgørende – ligger kommunens prognose 110 personer over DST's prognose. Noget af gevinsten herved falder i budgetåret og noget ved efterreguleringen i 2022.	3,2
4) <u>Nyt skøn for samlede netto drifts- og anlægsudgifter:</u> KL skønner de samlede netto drifts- og anlægsudgifter 1,9 mia. kr. lavere på landsplan end forudsat i statsgarantien. Det sænker behovet for udligning i en efterregulering af selvbudgetterende kommuner. Til gengæld vil selvbudgetterende kommuner få andel i en større rest-bloktilskudspulje, se pkt. 6.	-13,0
5) <u>Nyt skøn for udskrivningsgrundlag i landet og hovedstaden:</u> Samlet nedjustering af udskrivningsgrundlaget på landsplan med -0,04% målt ift. statsgarantien, men opjustering i hovedstaden med 0,51%. Da Køge Kommunes udskrivningsgrundlag slet ikke følger med denne udvikling i hovedstaden (men tværtimod falder med -0,57%, hvis ikke det var for det opjusterede folketal), giver det en kompensation i hovedstadsudligning.	4,5
6) <u>Større rest-bloktilskudspulje (statstilskud):</u> Som følge af især nedjusteringen af kommunernes samlede netto drifts- og anlægsudgifter lægger udligningsordningerne beslag på en mindre del af bloktilskuddet, og der skønnes at være ca. 800 mio. kr. mere tilovers til fordeling efter befolkningstal end forudsat i statsgarantien.	8,3
7) <u>Gevinst ved selvbudgettering i alt</u>	5,4

Gevinsten ved selvbudgettering fremkommer dels ved ændrede parametre for Køge Kommune (pkt. 1-3 i tabel 2) og dels ved ændrede parametre for landet og hovedstaden (pkt. 4-6 i tabel 2).

I det følgende gennemgås folketallets betydning samt risikoen ved en udvikling på landsplan og i hovedstaden, som afviger fra den af KL / Økonomi- og Indenrigsministeriet skønnede.

Folketallet

Antallet af borgere¹ er et væsentligt element i skønnet for kommunens udskrivningsgrundlag og for de udligningsbeløb, kommunen tildeles. Som udgangspunkt forventes det, at kommunens egen befolkningsprognose bør forudsige befolkningsudviklingen i Køge Kommune mere nøjagtigt end Danmarks Statistiks befolkningsprognose, idet førstnævnte indregner flere lokale forhold, så som boligbyggeprogrammer.

Men det er relevant at vurdere prognosens nøjagtighed:

Tabel 3. Sammenligning/vurdering af befolkningsprognoser.

Antal personer	2018	2019	2020	2021	2022	2023
<i>Primo året (til udligning):</i>						
Køge Kommunes befolkningsprognose	60.356	60.897	61.762	62.755	63.800	64.641
Danmarks Statistiks prognose for Køge Kommune	60.356	60.785	61.176	61.551	61.906	62.248
Forskel	0	112	586	1.204	1.894	2.393
Til sammenligning: Faktisk befolkningstal pr. 4. september 2018		60.712				
<i>Medio året (til skatteprognose):</i>						
Køge Kommunes befolkningsprognose	60.626	61.329	62.258	63.277	64.221	
Danmarks Statistiks prognose for Køge Kommune	60.571	60.981	61.364	61.729	62.077	
Forskel	56	349	895	1.549	2.144	

Befolkningstallet i Køge Kommune er pr. 4. september 2018 på 60.712 personer, hvilket er en stigning på 356 personer siden 1. januar 2018. For at nå 60.897 personer pr. 1. januar 2019 som forudsagt af kommunens egen prognose mangler en tilvækst på 185 personer. For at nå DST's prognosetal på 60.785 mangler en tilvækst på 73 personer.

¹ Der skelnes mellem befolkningstal (også benævnt CPR-folketal) og betalingskommunefolketal. Befolkningstallet er antallet af borgere bosat i kommunen og bruges til skatteprognose. Til bestemmelse af kommunens udligningsbeløb bruges betalingskommunefolketallet, som er antallet af borgere, for hvem kommunen har betalingsforpligtelse (inkluderer borgere bosat i andre kommuner, som Køge Kommune betaler for, og ekskluderer borgere bosat i Køge Kommune, som andre kommuner betaler for). I praksis følges de to tal ad og udviklingen skønnes ud fra samme prognose.

I 4. kvartal 2017 havde Køge Kommune en befolkningstilvækst på -25 personer. Med det i baghovedet kan der være grund til at tro, at kommunens egen prognose overvurderer befolkningstallet pr. 1. januar 2019 – om end det afhænger af den konkrete udvikling i de sidste fire måneder af 2018, som ikke behøver ligne udviklingen i de sidste måneder af 2017.

Hvis Danmarks Statistiks befolkningsprognose, frem for kommunens egen, rammer plet mht. folketal primo og medio 2019, falder gevinsten ved selvbudgettering til 0,8 mio. kr.

Risici ved anderledes udvikling for landet og hovedstaden

KL's vækstsøn for kommunernes udskrivningsgrundlag bygger på Finansministeriets seneste skøn i Økonomisk Redegørelse (august). Det indbefatter en opjustering af kommunernes udskrivningsgrundlag i 2017 på 0,4 %-point som følge af nye skattedata for de slutlignede i 2017 samt en nedjustering i 2018 på -0,5 %-point hovedsageligt begrundet i et lavere lønsskøn i den private sektor. Samlet giver det en mindre nedjustering af forventningen til kommunernes udskrivningsgrundlag i 2019 sammenlignet med forventningerne i juli måned.

Tabel 4 viser vækst(skøn) for landet, hovedstaden og Køge Kommune.

Tabel 4. Vækst og vækstsøn for landet, hovedstaden og Køge Kommune.

Udskrivningsgrundlag (mia. kr.)	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Hele landet	868,2	905,4	930,5	959,3	995,5	1.004,6
- årlig vækst		4,29%	2,77%	3,09%	3,77%	0,92%
Hovedstadsområdet	346,7	366,0	375,2	385,8	401,6	408,4
- årlig vækst		5,58%	2,52%	2,82%	4,10%	1,68%
Køge Kommune	9,0	9,4	9,7	10,0	10,4	10,5
- årlig vækst		4,50%	3,36%	2,57%	4,06%	1,45%

Note 1: 2014-2016 er endelige tal, 2017 er foreløbig, og 2018-2019 er skøn. Kilde: KL's Tilskudsmodel, september 2018.

Note 2: Væksten i landet, hovedstaden og Køge kan sammenlignes i det enkelte år. Men væksten fra år til år kan ikke nødvendigvis sammenlignes, da kommunernes udskrivningsgrundlag også påvirkes af ændringer i skattelovgivning (kommunerne kompenseres herfor over bloktilskuddet).

Risikoen ved selvbudgettering kan belyses ved opstilling af to scenarier:

- Væksten i udskrivningsgrundlaget 2018-2019 på landsplan (og hovedstadsområdet) nedjusteres, til gevinsten ved selvbudgettering bortfalder: Beregninger i tilskudsmodellen viser, at ved en vækst fra 2018 til 2019, der ligger 0,23 %-point under skønnene for land og hovedstad (dvs. hhv. 0,69 % og 1,45 %), vil selvbudgettering og statsgaranti gå lige op.
- Lavere vækst i udskrivningsgrundlag for hele landet og hovedstaden end skønnet: Hvis væksten fra 2018 til 2019 ender 0,5 %-point lavere end skønnene vist i tabel 4 for både landet og hovedstaden

(dvs. hhv. 0,42 % og 1,18 %), vil gevinsten ved selvbudgettering være forvandlet til et tab på 6,3 mio. kr. Hovedforklaringen er, at udligning vil lægge beslag på en større del af bloktilskuddet, og rest-bloktilskudspuljen til fordeling efter folketal derfor vil være ca. 750 mio. kr. mindre.